

Riktlinje för arvode till god man för ensamkommande barn 2016.

PROGRAM

Uttrycker värdegrund och önskvärd utveckling av verksamheten.

POLICY

Uttrycker ett värdegrundsbaserat förhållningssätt och principer för vägledning.

STRATEGI

Konkretiserar ett program eller en policy och utgör en grund för Prioritering.

HANDLINGSPLAN

Beskriver konkreta mål och åtgärder.

RIKTLINJER

Säkerställer ett riktigt agerande och en god kvalitet vid handläggning och utförande.

Beslutad av Överförmyndarnämnden, den 9 december 2015, § 177

Dokumentansvarig på politisk nivå: Överförmyndarnämnden
Dokumentansvarig på tjänstemannanivå: Kanslichef

Sammanfattning

Överförmyndarnämnden gjorde en större utredning kring kostnader, arvoden och återsökning av kostnader för god man till ensamkommande barn 2009 (Ön 5/2009) baserat på SKL:s rekommendationer om timarvode.

Överförmyndarnämnden fattade beslut om månatligt schablonarvode för gode män 2010 (Ön 46/2010) med förtydligande och komplettering 2011

(Ön 6/2011), bland annat att månadsarvodet knöts till prisbasbeloppet precis som övriga arvoden.

Det finns inte samlade riktlinjer för arvode och för att säkerställa ett riktigt agerande och en god kvalitet vid handläggning och utförande bör det finnas.

Skapandet av nya riktlinjer innebär inte stora förändringar i praktiken, endast viss justering av arvodesnivåer efter uppehållstillstånd i relation till övriga arvoden. Det innebär en höjning av månadsarvodet efter uppehållstillstånd från 443 kronor per månad till 665 kronor per månad. Höjning av arvodet efter att barnet har fått uppehållstillstånd ger kostnadsökning, men är per uppdrag svårbedömd och i hög grad beroende av hur lång tid det går innan tingsrätten beslutar om särskilt förordnad vårdhandshavare (sfv).

Ärendet

Sveriges kommuner och landsting berör arvode för god man till ensamkommande barn i sitt cirkulär 07:74, och rekommenderar där timarvode. Örebro kommun har haft schablonarvode sedan 2011 och det förenklar handläggningen av ärenden mycket, särskilt när antalet godmanskap blir fler och fler. När nivåerna för schablonarvode sattes motsvarade de väl ett genomsnittligt arvode, inklusive ersättning för utgifter och milersättning.

Kansliet föreslår att arvode till god man för ensamkommande barn som står kvar i väntan på beslut om särskilt förordnad vårdnadshavare ska höjas för att bättre motsvara likvärdigt uppdrag för andra huvudmän.

Före beslut om uppehållstillstånd är arvodet högre med anledning av att god man företräder barnet i asylprocessen, 5 % av prisbasbeloppet per månad, vilket 2016 ger ett årsarvode på 26 580 kr.

Efter beslut om uppehållstillstånd sänks arvodet till 1 % av prisbasbeloppet, vilket motsvarar det ett årsarvode på 5 316 kr (443 kr per månad). Med föreslagen höjning till 1,5 % av prisbasbeloppet blir årsarvode 2016 efter uppehållstillstånd 7 974 kronor (665 kr per månad), vilket bättre motsvarar arvodet för likvärdiga uppdrag.

Hittills i år har kansliet betalat ut ca 70 tkr i arvode till gode män som står kvar i väntan på sfv. Med arvode på 1,5 % av prisbasbeloppet skulle det motsvara 105 tkr beräknat på årets arvoden och 2015 års prisbasbelopp. Den ekonomiska konsekvensen för överförmyndarkansliet är ringa, eftersom kostnaderna återsöks.

Konsekvenser

Alla ställföreträdare har rätt till ett skäligt arvode och att Överförmyndarnämnden nu fastställer riktlinjer säkerställer att ställföreträdare arvoderas likvärdigt oavsett typ uppdrag.

Innehåll

Sammanfattning	3
Riktlinje för arvode till god man för ensamkommande barn	5
1. Ställföreträdare har rätt till arvode	5
2. Vad får god man arvode för?	5
<i>Det ideella uppdraget</i>	5
<i>Schablonarvode</i>	5
3. Arvodesnivåer	6
<i>Innan Migrationsverkets beslut om ansökan om uppehållstillstånd</i>	6
<i>Efter beviljad ansökan</i>	6
<i>Om barnet försvinner</i>	6
<i>Vid avvisningsbeslut</i>	6
<i>Om barnet flyttar</i>	6
Ersättning för utgifter	6
Ersättning för resor	7
4. Uppdraget	7
5. Beslut om arvode och ersättning	7
<i>Redovisning</i>	7
<i>Utbetalning</i>	7
Tabell	8
Referenser	9
Litteratur	9
Bilagor	10

Riktlinje för arvode till god man för ensamkommande barn

Arvode och ersättning till god man för ensamkommande barn är reglerade i lag om god man för ensamkommande barn¹ och i föräldrabalken². Riktlinjen tydliggör vad som ingår i uppdraget, vilken nivå arvodet ligger på och hur uppdragen arvoderas.

Riktlinjen omfattar endast god man för ensamkommande barn.

1. Ställföreträdare har rätt till arvode

God man har rätt till ett skäligt arvode för uppdraget och ersättning för de utgifter som är nödvändiga för att utföra uppdraget.

Överförmyndarkansliet beslutar om arvode och ersättning på delegation från Överförmyndarnämnden utifrån lagstiftning och riktlinjer. Om det finns särskilda skäl kan Överförmyndarnämnden besluta om sänkt arvode. De som berörs kan överklaga beslutet om arvode.

Överförmyndarkansliet gör en individuell prövning av begäran om arvode på ställföreträdarens redogörelse av uppdraget. Ställföreträdare ska ange om de vill ta ut arvode eller inte i redogörelsen över vad de gjort i uppdraget.

Att vara god man är till stor del ett ideellt uppdrag med rätt till visst arvode. Ställföreträdare är inte anställda av Örebro kommun – de utför sitt uppdrag för barnets räkning.

2. Vad får god man arvode för?

God man företräder barnet i kontakter med myndigheter och boende under asylprocessen.

I arvodet ingår det mesta en god man gör som företrädare för barnet. Det innebär möten med t.ex. Migrationsverket, socialtjänsten och skolan, möten med boendet angående barnet, kontakt med Skatteverket, bank, Försäkringskassan, Centrala studiestödsnämnden (CSN). Schablonarvode inkluderar även resor och omkostnader.

Det ideella uppdraget

Att vara god man är ett ideellt uppdrag som är delvis arvoderat. God man väljer i viss mån själv hur omfattande ideellt arbete hen lägger ner. Exempel på ideellt arbete kan vara att följa med barnet på sociala aktiviteter och handla kläder, och även de utbildningar överförmyndarkansliet erbjuder och administration till överförmyndarkansliet, t.ex. ansökningar.

Schablonarvode

Konstruktionen med ett fast månadsarvode) finns för att göra det enklare att ta uppdrag som god man för ensamkommande barn som kräver att man med kort varsel kan infinna sin på möten med olika myndigheter, samt för att underlätta tillsyn och arvodering.

¹ Lag (2005:429) om god man för ensamkommande barn

² Föräldrabalken 1949:381

Intensiteten i uppdragen varierar med asylprocessen och arvodet är beräknat på ett uppdrag som helhet med en del av uppdraget under asylprocessen med förhöjt arvode och en del efter beslut om uppehållstillstånd med normalarvode. När arvodesnivåerna sattes motsvarade de väl vad ett genomsnittligt arvode inklusive asylprocess och tid i väntan på beslut om särskilt förordnad vårdnadshavare eller myndighetsdag.

3. Arvodesnivåer

Månadsarvode betalas ut per hel månad (16-31 kalenderdagar) eller halv månad (1-15 kalenderdagar) beroende på hur många dagar under månaden god man vari förordnad. Arvode betalas från och med förordnandedatum.

Innan Migrationsverkets beslut om ansökan om uppehållstillstånd

Under asylprocessen ges ett förhöjt arvode på 5 % av gällande prisbasbelopp. Det motsvarar för år 2016: 2 215 kronor per hel månad. Den extra ersättningen ges på grund av att god man företräder barnet i asylprocessen hos Migrationsverket, och eventuellt i migrationsdomstolen och migrationsöverdomstolen.

Efter beviljad ansökan

Efter asylprocessen, om barnet får uppehållstillstånd, arvoderas god man på samma nivå som under asylprocessen fram till dag 30 efter att barnet fått uppehållstillstånd. Därefter är arvode 1,5 % av gällande prisbasbelopp. Det motsvarar för år 2016: 665 kronor. Anledningen till det lägre arvode är att din huvuduppgift som god man, att företräda barnet under asylprocessen, nu är avslutad och en särskild förordnad vårdnadshavare ska förordnas för att företräda barnet.

Om barnet försvinner

Samma arvodesnivå gäller även när barn avviker och inte längre har kontakt med god man. God man finns kvar i uppdraget i 30 dagar efter att barnet avvikit. Om barnet har kontakt med god man så fortsätter förordnandet. Rätten till god man gäller även barn som avvikit.

Vid avvisningsbeslut

Om barnets ansökan om uppehållstillstånd avslås anses processen fortsätta. Antingen tills barnets faktiskt lämnat landet, eller tills ett nytt beslut fattats efter eventuellt överklagande.

Om barnet avvisas är god man arvoderad fram till den dagen överförmyndarkansliet tar beslut om att uppdraget upphör. Beslutet fattas när kansliet fått kännedom om att barnet har lämnat landet. Det ingår i uppdraget att omedelbar meddela överförmyndarkansliet att barnet lämnat landet.

Om barnet flyttar

Om barnet flyttar till en ny kommun, så är det överförmyndaren i den nya kommunen som betalar ut arvode till god man enligt sina bestämmelser, vilka kan skilja sig från riktlinjerna för arvode i Örebro kommun.

Ersättning för utgifter

God man har rätt till ersättning för utgifter som är nödvändiga för att utföra uppdraget. Vanligt förekommande utgifter är till exempel telefonsamtal, porto, kopiering, parkering, pärmar, kuvert, papper. Ersättning för utgifter är inkluderat i schablonersättningen

Ersättning för resor

Ersättning för lokala resor ingår i schablonersättningen. Vid heldagsresor för t.ex. asylutredning, eller andra möten dit god man är kallad och som tar en hel dag, utgår ett extra arvode på 1 000 kronor.

4. Uppdraget

Alla ställföreträdarskap innehåller ett grunduppdrag som ska utföras för att vara lämplig som ställföreträdare och för att arvode enligt riktlinjen ska betalas ut. Uppdraget som god man för ensamkommande barn sammanfattas av Sveriges kommuner och landstings (SKL) checklista (bilaga 1).

5. Beslut om arvode och ersättning

Redovisning

Senast den 5:e varje månad ska god man redogöra för vad som utförts i uppdraget samt begära arvode. På blanketten finns möjlighet att skriva allmänna kommentarer, samt ansöka om extra arvode. Blanketten ska fyllas i noggrant och vara underskriven.

Utbetalning

Arvode och ersättning betalas ut månaden efter att redogörelse och arvodesbegäran lämnats till kansliet, under förutsättning att redogörelsen är inlämnad i tid.

Tabell

Schablonersättningar	
Under behandling av ansökan om uppehållstillstånd	5 % av prisbasbeloppet
Efter beviljat uppehållstillstånd	1,5 % av prisbasbeloppet
Resa, heldag i uppdraget	1 000 kr
Ersättning för utgifter	Ingår i schablonersättning
Ersättning för resor	Ingår i schablonersättning

Referenser

Litteratur

Föräldrabalken (1943:381)

Lag (2005:429) om god man för ensamkommande barn

Sveriges kommuner och landsting (2007). *Cirkulär 07:74*

Bilagor

Bilaga 1. Sveriges kommuner och landsting (2015). *Utbildning för god man – checklista*
(nerladdad 2015-11-30, från http://wezupport.se/goodman/checklista_for_gode_man.pdf)